

Septiņu ES dalībvalstu valstu vai valdību vadītāju kopīgā deklarācija

1. Krievija ir nozīmīgākais, tiešs un ilgtermiņa apdraudējums mūsu drošībai, kā arī mieram un stabilitātei eiroatlantiskajā telpā. Krievijas agresijas karš pret Ukrainu un tā sekas rada dziļu un ilgstošu apdraudējumu Eiropas drošībai un stabilitātei. Krievijas stratēģiskie mērķi nav mainījušies: izveidot buferzonu, kas stiepjas no Arktikas reģiona caur Baltijas un Melnās jūras reģioniem līdz Vidusjūrai. Eiropas Savienības un NATO Austrumu flangs ir šā apdraudējuma priekšējā līnija, taču apdraudējums skar visu Eiropas kontinentu, prasot steidzamu un koordinētu rīcību.
2. Papildus Krievijas radītajam konvencionālajam apdraudējumam pieaug Krievijas sarežģītās hibrīdoperācijas un sabotāžas akti pret Eiropu. Krievija demonstrē bezatbildību un necieņu pret citu drošību un aizsardzību. Mēģinājumi destabilizēt mūsu sabiedrības ir uzskatāmi par daļu no Krievijas īstenotā agresijas kara pret Ukrainu. Krievijas un Baltkrievijas darbības, piemēram, GNSS traucējumi, gaisa telpas pārkāpumi un dronu ielidojumi, kas apdraud kritisko infrastruktūru, kā arī izaicinājumi, ko rada Krievijas “ēnu flote”, masveida dezinformācijas kampaņas un mēģinājumi traucēt sabiedrisko kārtību, uzsver nepieciešamību stiprināt Eiropas noturību un aizsardzību.
3. Mēs stingri atbalstām Ukrainu tās centienos panākt taisnīgu un ilgtspējīgu mieru un turpinām apņemšanos palielināt atbalstu Ukrainai, vienlaikus pastiprinot spiedienu uz Krieviju. Tāpat mēs turpināsim ciešu sadarbību ar partneriem, pret kuriem vērstas Krievijas hibrīdās darbības, jo īpaši ar Moldovas Republiku. Viņu drošība veicina arī mūsu drošību, un mēs turpināsim sniegt atbalstu noturības stiprināšanai.
4. Mēs aktīvi īstenojam vēsturiskos lēmumus, kas pieņemti Eiropadomes sanāsmēs martā, jūnijā un oktobrī, kā arī NATO samitā Hāgā, lai stiprinātu eiroatlantisko atturēšanu un aizsardzību, tostarp apņemšanos palielināt aizsardzības izdevumus līdz 5 % no IKP, kā arī attīstīt spējas. Šie lēmumi iezīmē stratēģisku pavērsieni Eiropas aizsardzībā un ir īstenojami bez kavēšanās.
5. Mēs atkārtoti uzsveram, ka NATO ir kolektīvās aizsardzības pamats tās sabiedrotajiem. ES centieni drošības un aizsardzības stiprināšanā ir papildinoši un atbalsta NATO spēju mērķu sasniegšanu. Cieša koordinācija starp abām organizācijām ir būtiska, lai izvairītos no dublēšanās un nodrošinātu efektīvu resursu izmantošanu. Eiropas aizsardzības gatavības stiprināšana un Sagatavotības savienības stratēģijas īstenošana saskaņā ar NATO plāniem un prasībām ir

būtiska. NATO un ES savstarpējā papildināmība nav izvēles jautājums — tā ir stratēģiska nepieciešamība.

6. Spēcīga Eiropas aizsardzības industrija ir priekšnoteikums, lai reaģētu uz būtiski mainīto drošības vidi. Eiropas Aizsardzības tehnoloģiskās un industriālās bāzes (EDTIB) stiprināšanai būs nepieciešami palielināti ilgtermiņa ieguldījumi, pieprasījuma apvienošana, kopīgi vai koordinēti iepirkumi, kā arī turpmāka sadarbība bruņojuma jomā ar līdzīgi domājošiem partneriem, lai panāktu mēroga ekonomiju un EDTIB tehnoloģisko suverenitāti. Mēs aicinām uz steidzamu rīcību, lai mobilizētu ES, publisko un privāto finansējumu, tostarp izmantojot Eiropas Investīciju banku, lai pielāgotu kreditēšanas praksi un paplašinātu finansējumu aizsardzības nozares MVU un vidēja kapitāla uzņēmumiem, vienlaikus nodrošinot ģeogrāfisko līdzsvaru.
7. Mēs atzinīgi vērtējam Eiropas aizsardzības gatavības ceļvedi 2030. gadam un iniciatīvas Eiropas aizsardzības gatavības stiprināšanai, jo īpaši ar Austrumu flanga uzraudzības (Eastern Flank Watch) starpniecību. Austrumu flanga stiprināšana saskaņotā veidā no ziemeļiem līdz dienvidiem prasa spēcīgus spēkus un spējas visur — uz zemes, gaisā, jūrā, kibertelpā un kosmosā. Šiem centieniem jābūt saskaņotiem arī ar darbu prioritārajās spēju jomās (PCA), jo īpaši gaisa un kosmosa aizsardzības jomā, lai nodrošinātu savietojamību.
8. Ir būtiski nodrošināt savstarpēju papildināmību starp Austrumu flanga uzraudzību un ES Melnās jūras drošības centru, NATO operācijām un aktivitātēm, kā arī tās integrēto komandvadības un kontroles struktūru. Austrumu flanga uzraudzībai jāpapildina arī NATO pastiprinātās gatavības aktivitāte Eastern Sentry, Baltic Sentry — tostarp pastiprinātā Baltijas gaisa telpas patrulēšana — un NATO sauszemes priekšējie spēki (Forward Land Forces – FLF).
9. Mācības, kas gūtas no Krievijas agresijas kara pret Ukrainu, uzsver nepieciešamību pastiprināt civilo un militāro sadarbību. Lai risinātu sliktākā scenārija situācijas, ir svarīgi integrēt militāro un civilo dimensiju, lai veidotu noturību pret hibrīdajiem un konvencionālajiem apdraudējumiem. Pastāv skaidra nepieciešamība stiprināt ES aizsardzības spējas, robežu drošību un krīžu gatavību. Mēs uzsveram visas valdības un visas sabiedrības pieejas nozīmi gatavības stiprināšanā.
10. Mēs atzinīgi vērtējam Baltijas valstu un Polijas centienus stiprināt robežu, izmantojot Baltijas aizsardzības līniju un Austrumu vairogu (Eastern Shield), un uzsveram, ka Austrumu flanga uzraudzības pamatiniciatīvai jābalstās uz jau esošajām iniciatīvām, iekļaujot un

paplašinot atbilstošās spējas visā Austrumu flangā, lai atbalstītu mūsu aizsardzības gatavību.

11. Pašreizējā situācija prasa nekavējoties noteikt ES Austrumu flangu kā prioritāti, izmantojot koordinētu un daudzdomēnu operacionālu pieeju. Pamatiniciatīva ietvertu attiecīgās spējas, tostarp kaujas spējas, dronu aizsardzību, gaisa un raķešu aizsardzību, robežu un kritiskās infrastruktūras aizsardzību, militāro mobilitāti un pretmobilitāti, kā arī stratēģiskos nodrošinājumus. ES austrumu ārējās robežas aizsardzība un kontrole nevar balstīties tikai uz izolētām spējām; tai nepieciešams visaptverošs ietvars un uzticama daudzdomēnu kapacitāte. Kopumā šie elementi veido noturīgas drošības arhitektūras pamatu, kas spēj risināt sarežģītus hibrīdapdraudējumus un augstas intensitātes scenārijus.
12. Iesaistītās valstis arī apņemas atbalstīt Eiropas kopējo interešu aizsardzības projektu izveidi Austrumu flanga uzraudzības īstenošanai un atzinīgi vērtē pastiprinātu uzmanību drošībai un aizsardzībai nākamajā Daudzgaļu finanšu shēmā (DFS). Šim visaptverošajam un daudzdomēnu pamatprojektam ir nepieciešams plašs ES atbalsts un iesaiste, kā arī dažādu ES instrumentu, piemēram, Eiropas aizsardzības industrijas programmas (EDIP), izmantošana. Lai nodrošinātu projekta dažādo elementu īstenošanu, ir nepieciešama ilgtermiņa perspektīva, lai stiprinātu militārās spējas, reaģējot uz tūlītējiem apdraudējumiem ES Austrumu flangā, un sniegtu konkrētu atbalstu dalībvalstīm kā prioritāti.
13. Apvienojoties augstākajā politiskajā līmenī, mēs sūtām skaidru un nepārprotamu vēstījumu: Eiropas Austrumu flangs ir kopīga atbildība, un tas ir jāaizsargā ar steidzamību, līderību un apņēmību. Lai to panāktu, Austrumu flanga valstis apņemas kopīgi virzīt, izmantojot savas aizsardzības ministrijas, Austrumu flanga uzraudzību, tostarp Eiropas dronu aizsardzību ES Aizsardzības gatavības 2030 ietvara ietvaros, balstoties uz iepriekš paveikto un ciešā koordinācijā ar NATO atturēšanas un aizsardzības nostāju. Drošības vide ir neatgriezeniski mainījusies, un mums ir jāpielāgojas ar apņēmību un ātrumu.